

Pospíšil, Ivo

Úvodem

In: *Literatury v kontaktech : (jazyk - literatura - kultura)*.
Pospíšil, Ivo (editor); Zelenka, Miloš (editor). 1. vyd. Brno:
Masarykova univerzita, 2002, pp. 3-4

ISBN 80-210-2841-6

Stable URL (handle):

<https://hdl.handle.net/11222.digilib/133289>

Access Date: 24. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Úvodem

S přestávkou, kterou po dohodě zaplnil společný slovensko-český projekt, jehož výstupem byl reprezentativní slovenský sborník vydaný v Bratislavě fakticky roku 2001 s vročením 2000 péčí prof. Jozefa Hvišče¹, vycházejí opět tradiční brněnské česko-slovenské texty k slovakistice², tentokrát pod názvem **Literatury v kontaktech (Jazyk – literatura – kultura)** mající – jak je zřejmé – za základ jazyk jako součást literárního textu a obecnějšího kulturního kontextu. *Conditio sine qua non* je jako vždy komparatistický přístup, k němuž má brněnský Ústav slavistiky blízko jak tradicí (pražsko-brněnská škola literární komparatistiky Franka Wollmana), tak současností (existence oborových rad doktorského studia literární komparatistiky a teorie areálových studií, čas. *Opera Slavica* a revue *Litteraria Humanitas*).

Plodná se ukázala na české straně spolupráce s Literárněvědnou společností při AV ČR a Slovanským ústavem AV ČR a jeho Literárněvědným oddělením, na slovenské straně s různými pracovišti Filozofické fakulty Univerzity Komenského, zejména s katedrou slavistiky, se slovakistickými katedrami, s katedrou rusistiky a s Ústavem svetovej literatúry SAV v Bratislavě.

Tyto texty byly a jsou včera i dnes základními učebními pomůckami pro studenty brněnské slovakistiky a modelují vlastní brněnské slovakistické specifikum, tj. důraz na česko-slovenskou komparatistiku s širokým

¹ Slovensko-české vzťahy a súvislosti. Zborník referátov a koreferátov z medzinárodnej vedeckej konferencie Slovensko-české vzťahy a súvislosti, ktorá sa ukutočnila 26.–27. októbra 2000 v Bratislave. Organizátor konferencie: Katedra slovanských filológií FiFUK v Bratislave v spolupráci s Ústavom slavistiky FF MU v Brne, Slovenská rada Združenia slovenskej vzájomnosti v spolupráci s Českou koordinačnou radou Spoločnosti priateľov s národmi východu, Bratislava 2000.

² Zatím vyšly: Brněnská slovakistika a česko-slovenské vztahy. Editor: Ivo Pospíšil. Masarykova univerzita, Brno 1998; Slovakistika v české slavistice. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Masarykova univerzita, Brno 1999. Česko-slovenská vzájemnost a nevzájemnost. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Masarykova univerzita, Brno 2000.

tematickým záběrem tak, aby se dotkl i principu areálovosti, který při brněnském Ústavu slavistiky teoreticky i prakticky rozpracovává Kabinet integrované žánrové typologie a areálových studií.³

Na počátku přítomného svazku stojí obecné, spíše literárněteoretické texty Symbol v (literární) komunikaci z pera Josefa Dohnala, O literárním bilingvistu a inverzní dvojdomosti Ivana Dorovského, Změna literárněvědného paradigmatu a pokus o česko-slovenský dialog (Ivo Pospíšil), genologické zamyšlení Novodobý epos? Žánrové souvislosti masové kultury (Milan Pokorný), pak následují převážně srovnávací literárněhistorické studie Pražská léta Jána Stanislava a československá byzantologie (Lubomíra Havlíková), V. D. Lambl a jeho chápání česko-slovenskej vzájomnosti (Anna Zelenková), V službách cirkvi a národa (Edmund Hleba), Inovácia Hviezdoslavovej poézie (Na okraj poľského a českého výberu z Hviezdoslavovej poézie) Josefa Hvišče, Osudy jedného básnického textu (Česko-slovenské súvislosti poézie Bohuslava Tablica) od Miloslava Vojtecha, Obrázky z Demlova Slovenska od Gertraude Zand, medailon Alois Gregor (1888 – 1971) z pera Věry Linhartové, Slovensko v názvech pražských ulic (Antonín Měšťan), aktuální Vypravěčství v postmodernistické situaci na příkladu děl Dominika Tataruky a Bohumila Hrabala (Ludvík Štěpán) a o bibličtině na Slovensku ve 20. století (Mira Nábělková). Texty tvoří propojenou, současně však tematicky rozrůzněnou a vnitřně rozeklanou česko-slovenskou mozaiku minulosti a současnosti, tradice i inovace jako východisko dalšího postupu.

Ivo Pospíšil, koeditor

³ Viz Integrovaná žánrová typologie (Komparativní genologie). Projekt – metodologie – terminologie – struktura oboru – studie. Illavní autoři: Ivo Pospíšil – Jiří Gazda – Jan Holzer. Editor: Ivo Pospíšil. Masarykova univerzita, Brno 1999; Areál – sociální vědy – filologie. Editor: Ivo Pospíšil. Brno 2002, v tisku.